

Thora Visby-Petersen: Himalaya Gløder. Brogede Billeder fra Indien og Ceylon. Det Schönbergske Forlag 1916. 8°, 306 S., med mange Illustrationer.

Som det fremgaar af Titel og Undertitel er dette Værk en Beskrivelse af en Rejse i Asiens Vidunderland, Indien. Forfatterinden er ikke rejst ud for at gøre Studier over noget bestemt Emne, men for igennem Øje og Øre at faa et Indtryk af og et Overblik over det brogede Land og dets hypermaleriske Folkeliv. Rejsen begyndte i Bombay og gik herfra med Jærnbane nordpaa over Byen Ahmabad ved den inderste Del af Halvøen Kathiawad, herfra mod Nordøst til Jaipur i Rajputana, hvorfra Rejsen fortsattes ind i Ganges-Flodlandet over Delhi, Agra, Lucknow, Benares og Kalkutta. Fra Kalkutta tog Forfatterinden mod Nord til Darjeeling i det herlige Nepal, en Udflugt, der foretoges med Bane og Sløjfebane til op i ca. 7000 Fods Højde. Paa denne Tur stiger man i kort Tid fra Tropicregionen op til det harske Bjærgklima og faar under gunstige Forhold, som Forf. havde, Udsigt til Mount Everest, Jordens højste Bjærgs Gletsjere og Sneregioner samtidig med, at man faar et lille Kig ind i Lamaernes Land, hvis Grænse gaar her tæt nordfor. Fra Kalkutta gik Turen mod Syd til Madras og Madura, altsaa gennem hele Indiens østlige Kystland og videre herfra til Ceylon, hvor Colombo, Guvernørens Sommerredens Nuwara Eliya og Kandy midt paa Øen besøgte.

Som man ser, er det en vidt omspændende Rejse, Forfatterinden har foretaget, næsten en Rundrejse om Forinden og en meget interessant Rejse, der berører det mægtige Lands væsentligste Storbyer. Det er ogsaa Storbyerne, Forfatterinden holder sig til, medens der fra det mellemliggende Land paa Ruten gives enkelte Vuer nu og da, naar Lejlighed gives. Titlen »Folkeliv i Indien«, vilde maaske nok have været mere dækkende end den valgte, da Himalayas Glød kun øjnes paa Rejsen til Darjeeling, og saa godt som hele Bogen optages netop af Folkelivsbilleder fra de mange Byer, i hvilke der gjordes længere Ophold.

Men for disse Folkelivsbilleders Skyld lønner det sig ogsaa at læse Bogen.

Er man naaet til Enden af den, staar hele Indiens Mylr levende for en.

I de forskellige Afsnit kommer Forfatterinden særligt ind paa Indiens Religion og Historie, og at

skrive om Indien uden at komme ind paa Religionen vilde ogsaa være en Umulighed, da denne giver hele Livet sin Karakter. Man møder den overalt: i hellige Okser, der vandrer rundt i Gaderne, i de utallige Templer med deres ligesaa utallige og forskellige Guder, i Tempelpræster og Tempeldanserinder, de hellige Grave, de hellige Vande, hvor Indierne tvætter sig imellem Krokodillerne, de religiøse Optog etc. Man følger Forfatterinden med Interesse, hvad enten hun færdes imellem Budhister, Braminer eller Muhammedanere, og hvad enten hun beskriver Akbars vidunderlige Harem, den uhyggelige Ligbrænding, Muntaz-i-Mahalls Grav, de liggende Præster i Templerne, Tavshedens Taarne, Livet i de Indfødtes Boder eller den indiske Korso i Bombay, hvor skønne Parsers-Damer (Zoroasters Tilbedere), vel nok er den største Attraktion.

Forøvrigt giver Forfatterinden Oplysninger om Evropæernes Liv i Vidunderlandet og Oplysninger af Interesse om Rejseforholdene.

Det er en virkelig god Bog, Forfatterinden har givet, en let læselig Bog, udmærket illustrerende og indeholdende mange positive Oplysninger.

Ole Olufsen.

C. Ryder: Overfladevandets maanedlige Middeltemperatur i Atlanterhavet Nord for 50° N. Br. (Dansk og engelsk Tekst.) Tillægshefte til det danske meteorologiske Instituts Nautisk-Meteorologiske Aarbog. København 1917.

Med Udgivelsen af dette Værk har Direktør Ryder fuldført et omfattende og meget fortjenstfuldt Arbejde. Om dets Størrelse faar man et Begreb ved at erfare, at Bearbejdelsen omfatter mellem 5 og 600,000 Enkeltobservationer; og disses uregelmæssige Fordeling over Tid og Sted har desuden baade nødvendiggjort en Række nøjsommelige grafiske Interpolationer og bevirket, at man ikke har kunnet nøjes med simple Middeltalsdannelser, men har maattet foretage noget mere komplicerede Grupperdelinger af Materialet.

Foruden en kortere Tekst, der bl. a. gør Rede for den Maade, hvorpaa Materialet er bearbejdet, bestaar Afhandlingen af 12 Kort, som for hver af Aarets Maaneder fremstiller Overfladevandets Middeltemperatur i Nordatlanterhavet fra 50° N op til Island og Grønland samt fra 0° til henimod 60° W; endvidere findes et Kort, som angiver 9°-Isother-

mens Vandring frem og tilbage i Aarets Løb, et Kort over Temperaturdifferensen mellem Februar og August, samt endelig en Tavle over Temperaturens Forløb Aaret igennem paa en Række udvalgte faste Positioner i Havet, og en Del Tabeller.

Kortene er smukt og omhyggeligt udarbejdede; de førstnævnte 12 Maanedskort angiver Isothermerne i rødt Tryk, medens der med sort er indført baade Middelterperaturer og Antallet af Observationsaar for alle de Engradsfelter, hvorfra der foreligger Iagttagelser. Ved denne Fremgangsmaade kan man ved første Øjekast danne sig et Skøn om, hvor nøjagtigt hvert enkelt Maanedskort kan antages at være; og Kortenes Anvendelighed bliver meget forøget.

Det ligger i Sagens Natur, at Kurvernes Paa-lidelighed veksler i Aarets Løb; medens Kurverne for de fleste Maaneder synes vel funderede, med Maalinger i de fleste af Kortets Felter, har den ringere Skibstrafik om Vinteren bevirket, at Kortene for Januar og Februar falder noget tyndere ud. I Hovedsagen er der næppe noget at gøre her-

ved; men i et enkelt Omraade, nemlig Strækningen mellem Irland og 20° W, burde Kurverne for disse to Vintermaaneder enten være helt udeladt, eller tegnede paa Grundlag af engelsk Materiale. ¹⁾ Imidlertid, den allerede fremhævede tydelige Maade, hvorpaa det benyttede Materiale er angivet, gør det jo muligt for enhver at indføje supplerende Iagttagelser paa de Steder, hvor det er ønskeligt og kan lade sig gøre.

Interessant er Dir. *Ryders* Diskussion af Rockall-Bankens Indflydelse paa Isothermernes Forløb; herved er givet et nyt Bidrag til de Undersøgelser, som *Fridtjof Nansen* og andre har udført angaaende de særegne hydrografiske Forhold paa og over Banker i Havet.

Johan Gehrke.

¹⁾ At 10°-Isothermen for Februar i nærværende Arbejde virkelig bør afvige saa stærkt fra den tilsvarende Kurve i Deutsche Seewartes Atlas over Atlanterhavet (Hamburg, 1902, Tafel 5), er saaledes ikke begrundet; og dens Forløb SW for Irland er i Modstrid med *Donald J. Matthews'* Bearbejdelse af de irske Kvartalsmaalinger (»Fisheries, Ireland; Scientific Investigations, 1913, No. IV, London 1914«).

Ny Literatur.

(Indkommet til Det kongelige danske geografiske Selskab.)

Evropa.

Die Balkansstaaten und ihre Völker, von Ernst Hesse Wartegg, 1917, 8°, 289 S., med talrige Illustrationer.

Det danske meteorologiske Institut: Magnetisk Aarbog 1915.

Den danske biologiske Station: Beretning Nr. 24, 1916 til Landbrugsministeriet, 4°, 72 S. og Lister.

Turistruter paa Færøerne, ved Daniel Bruun, 8° 130 S. med talr. Illustr.

Det danske meteorologiske Institut: Aarbog 1916, 1917.

Asien.

Himalaya Gløder, af Thora Visby-Petersen, 8°, 306 S. med talr. Illustr.

Amerika.

Progress in the Development of the National Parks by Stephen Mather, 1916, 8°, 38 S. med 1 Kort.

Mineral Resources of the U. S. A. Part I 1914.

Bureau of American Ethnology, Bull. Nr. 55.

U. S. A. Geological Surv., Bull. No. 610, 618, 619, 620, 621, 626, 627, 628, 630, 632, 633, 634, 635, 636, 638, 639, 643, 646, 648, 649. Water-Supp. Paper: No. 374, 384, 387, 393, 398, 399.

Prof. Paper: No. 89, 91, 98-B, 98-C, 98-D, 98-E, 98-F.

Polarlandene.

Hos Østgrønlanderne i Grønlands Sydfjorde, Nærmest Kap Farvel, Sommeren 1914, af William Thalbitzer, 8°, 35 S. med Illustr.

Kommiss. f. Ledelsen af de geolog og geogr. Undersøgelser i Grønland, Bind. XLIII og 22. og 23. Hefte. 1917.

Forskelligt.

Dansk Tidsskrift — Index, 1916, af Svend Dahl og Th. Døssing.

»De danske Atlanterhavsoer« (Island, Færøerne, Grønland og Dansk-Vestindien) i Kommiss. hos G. E. C. Gad, 8°, 864 S. med talr. Illustr. og Kort.

Praktik ved Undervisningen i Naturhistorie og Geografi, af Alb. Stockmarr, 8°, 56 S. med 4 Tavler.